ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)
7 april 1987 *

In zaak 32/86,

Società industrie siderurgiche meccaniche e affini (Sisma) SpA, te Milaan, vertegenwoordigd door F. Pasquali, advocaat te Bolzano, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij J. C. Wolter, advocaat aldaar, 8, rue Zithe,

verzoekster,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door S. Fabro, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, bijgestaan door P. de Caterini, advocaat te Rome, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij G. Kremlis, lid van de juridische dienst van de Commissie, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een beroep tot nietigverklaring dan wel, subsidiair, herziening van de op 8 januari 1986 meegedeelde individuele beschikking van de Commissie, waarbij aan verzoekster op grond van artikel 58 EGKS-Verdrag een boete is opgelegd,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: T. F. O'Higgins, kamerpresident, O. Due en K. Bahlmann, rechters,

advocaat-generaal: J. Mischo
griffier: D. Louterman, administrateur

gezien het rapport ter terechtzitting en ten vervolge op de mondelinge behandeling op 21 januari 1987,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 5 februari 1987,

* Procestaal: Italiaans.

het navolgende

Arrest

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 7 februari 1986, heeft de Società industrie siderurgiche meccaniche e affini SpA krachtens artikel 36 EGKS-Verdrag beroep ingesteld, strekkende tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie van 20 december 1985, waarbij haar op grond van artikel 58 EGKS-Verdrag en artikel 12 van algemene beschikking nr. 234/84 van de Commissie van 31 januari 1984 tot verlenging van het stelsel voor toezicht en produktiequota voor bepaalde produkten van de ondernemingen van de ijzer- en staalindustrie (PB 1984, L 29, blz. 1) een boete van 85 650 ecu is opgelegd wegens overschrijding van haar produktiequota voor het eerste kwartaal van 1984, en, subsidiair, tot vermindering van de opgelegde boete.

2 Voor de feiten en de middelen en argumenten van partijen wordt verwezen naar het rapport ter terechtzitting. Deze elementen van het dossier worden hieronder slechts weergegeven voor zover dit noodzakelijk is voor de redenering van het Hof.

I — De vordering tot nietigverklaring

a) *Schending van wezenlijke vormvoorschriften*

3 Verzoekster stelt dat de Commissie wezenlijke vormvoorschriften heeft geschonden door:

— de uit de bewoordingen van de beschikking en het begeleidend schrijven voortvloeiende onzekerheid omtrent data en termijnen; uit die documenten kan niet worden opgemaakt of de Commissie de beschikking op 20 dan wel op 27 december 1985 heeft vastgesteld,

— de onzekerheid met betrekking tot de procedure die de Commissie heeft gevolgd om haar beschikking vast te stellen,

— de onterechte verwijzing naar de wijziging van algemene beschikking nr. 234/84 bij algemene beschikking nr. 2760/85 van de Commissie van

30 september 1985 (PB 1985, L 260, blz. 7), daar deze laatste ten tijde van de overschrijding nog niet van kracht was,

— gebrek aan motivering, in zoverre de beschikking noch de toegekende produktiequota noch de berekening van de vastgestelde overschrijding vermeldt.

4 De Commissie heeft verklaard dat de bestreden beschikking, hoewel gedateerd 27 december 1985, werd vastgesteld op 20 december 1985, gelijk ook het begeleidend schrijven vermeldt. Er moet op worden gewezen dat de verklaring van de Commissie wordt bevestigd door de mededeling betreffende de beschikking in het Publikatieblad van 31 december 1985 (PB 1985, C 347, blz. 1). De vermelding van 27 december is dus een loutere verschrijving. Overigens dient erop te worden gewezen, dat de uit deze vergissing voortvloeiende onzekerheid verzoekster geen schade heeft kunnen toebrengen, aangezien de beschikking in werking is getreden op de dag van kennisgeving ervan. Mitsdien is het eerste onderdeel van het middel ongegrond.

5 In haar verzoekschrift heeft verzoekster geen enkel argument tot staving van het tweede onderdeel van haar middel naar voren gebracht, behalve dat een vergadering van de Commissie tussen de eindejaarsfeesten onwaarschijnlijk zou zijn. Nadat in bijlage bij de dupliek bekendheid was gegeven aan de interne richtlijnen inzake de boeteprocedures, door de Commissie goedgekeurd op 5 september 1984 [doc. SEC (84) 1365], heeft verzoekster haar middel verduidelijkt door ter terechtzitting te stellen dat de in deze richtlijnen voorziene en volgens de Commissie in casu gevolgde versnelde en vereenvoudigde schriftelijke procedure niet van toepassing is op boetes wegens quota-overschrijdingen.

6 Het is juist dat noch de boetes wegens quota-overschrijdingen noch die wegens niet-naleving van de prijsvoorschriften in die richtlijnen uitdrukkelijk worden vermeld bij de beschikkingen waarvoor genoemde procedure geldt. Die boetes worden evenwel vermeld in de titel van het document en uit de inhoud ervan blijkt duidelijk dat de richtlijnen een wijziging en uitbreiding beogen van de procedure die voordien werd gevolgd voor het vaststellen van bedoelde boetebeschikkingen. Bijgevolg is de grief volgens welke de bestreden beschikking werd vastgesteld volgens de versnelde en vereenvoudigde schriftelijke procedure, ongegrond.

7 De verwijzing in de bestreden beschikking naar de laatste wijziging van de algemene beschikking is in overeenstemming met de praktijk dat de lezer volledig op de hoogte moet worden gehouden van de wijzigingen van de basisbeschikking. De omstandigheid dat de Commissie er in haar beschikking naar verwijst, betekent geenszins dat zij deze wijziging — die overigens generlei betekenis heeft voor een geval als het onderhavige — met terugwerkende kracht zou hebben toegepast. Dit onderdeel van het middel mist derhalve feitelijke grondslag.

8 Met betrekking tot de tegen de motivering van de bestreden beschikking gerichte grief, moet eraan worden herinnerd dat volgens vaste rechtspraak van het Hof (zie onder andere arrest van 28 maart 1984, zaak 8/83, Bertoli, Jurispr. 1984, blz. 1649) de verplichting tot motivering van een individuele beschikking tot doel heeft, het Hof in staat te stellen de wettigheid van de beschikking te onderzoeken, en de betrokkene voldoende gegevens te verschaffen om na te gaan of de beschikking gegrond is dan wel een gebrek vertoont op grond waarvan de wettigheid kan worden betwist. De omvang van de motiveringsplicht is afhankelijk van de aard der betrokken handeling en van de omstandigheden waaronder deze is vastgesteld.

9 In casu vermeldt de bestreden beschikking de omvang van de vastgestelde overschrijding en het toegepaste boetetarief. Zij verwijst uitdrukkelijk naar de brieven waarbij de Commissie verzoekster in kennis heeft gesteld van de toegekende quota en van haar bezwaren tegen de overschrijding ervan in het betrokken kwartaal, alsmede naar de zitting waarop verzoekster met betrekking tot deze overschrijding werd gehoord; zij bevat ook een antwoord op de verweermiddelen die verzoekster in de administratieve procedure had aangevoerd. Gelet op deze omstandigheden en rekening houdend met de wijze waarop verzoekster bij de totstandkoming ervan betrokken is geweest, heeft de omstreden beschikking haar alle noodzakelijke gegevens verschaft om de gegrondheid ervan te beoordelen. Bovendien heeft het Hof op grond van de documenten die verzoekster in de loop van de administratieve procedure zijn toegezonden, de wettigheid van de beschikking volledig kunnen toetsen.

10 Uit het voorafgaande volgt dat het middel ontleend aan schending van wezenlijke vormvoorschriften in zijn geheel moet worden verworpen.

b) *Schending van het Verdrag en van de algemene beschikking*

11 Verzoekster voert aan dat de Commissie bij de berekening van de overschrijding niet alle produktiequota waarop zij in het eerste kwartaal 1984 recht had, in aanmerking heeft genomen. Meer bepaald beweert zij recht te hebben op een aanvullend quotum van 1 491 ton voor produkten van categorie VI, bestemd voor de Sovjetunie, en op een verhoging van 1 428 ton, overeenstemmend met een Russische bestelling van speciale balken.

12 Het aanvullende quotum van 1 491 ton werd toegekend op grond van artikel 14 C van algemene beschikking nr. 2177/83 van de Commissie van 28 juli 1983 tot verlenging van het stelsel voor toezicht en produktiequota voor bepaalde produkten van de ondernemingen van de ijzer- en staalindustrie (PB 1983, L 208, blz. 1). Luidens deze bepaling kon de Commissie, op verzoek, aan de ondernemingen die orders met bestemming voor derde landen hadden ontvangen die het quotagedeelte dat de onderneming niet op de gemeenschappelijke markt mocht leveren met meer dan 10% overschreden, een aanvullend quotum toekennen overeenkomende met de overtollige hoeveelheid. Nadat zij een bestelling uit de Sovjetunie had ontvangen, verzocht verzoekster bij brief van 15 september 1983 om een dergelijk quotum. Aangezien de Commissie het aanvullende quotum eerst toekende bij brief van 29 december 1983, die verzoekster op 9 januari daaraanvolgend ontving, is deze laatste van oordeel dat dit quotum moet worden overgedragen naar het eerste kwartaal van 1984.

13 Er moet evenwel op worden gewezen dat de Commissie verzoekster een boete heeft opgelegd wegens overschrijding van het quotum voor categorie VI in het vierde kwartaal van 1983, en dat zij bij de berekening van die overschrijding ruimschoots rekening heeft gehouden met het aanvullende quotum van 1 491 ton. Aangezien dit quotum derhalve reeds in aanmerking was genomen in het kader van een eerdere beschikking, die verzoekster niet heeft betwist, kan zij niet verlangen dat met dit zelfde quotum een tweede keer rekening wordt gehouden bij de berekening van de overschrijding in het eerste kwartaal van 1984.

14 Nadat zij een Russische bestelling van 4 452 ton voor levering in het eerste kwartaal van 1984 had ontvangen, vroeg verzoekster bij brief van 10 februari 1984 om een tweede aanvullend quotum uit hoofde van artikel 14, sub c, van beschikking nr. 234/84, dat overeenstemt met hetzelfde artikel van voornoemde beschikking nr. 2177/83; bij beschikking van 17 april 1984 kende de Commissie haar een aanvullend quotum toe van 610 ton voor het eerste kwartaal van 1984. Verzoekster

betwist niet dat de Commissie bij de berekening van de overschrijding waarop de bestreden beschikking betrekking heeft, rekening heeft gehouden met dit aanvullende quotum van 610 ton.

15 De Russische bestelling van 1 428 ton had betrekking op speciale balken, „te leveren vóór 15 april 1984"; dit heeft verzoekster de Commissie meegedeeld bij brief van 19 maart 1984. Verzoekster heeft voor deze bestelling geen aanvullend quotum gevraagd, maar in haar brief als haar mening te kennen gegeven dat genoemde speciale balken volledig buiten de quotaregeling vielen.

16 Onder die omstandigheden kan de Commissie niet worden verweten dat zij bij de berekening van het aanvullende quotum van 610 ton voor het eerste kwartaal van 1984 geen rekening heeft gehouden met deze hoeveelheid. Overigens hebben de diensten van de Commissie verzoekster bij brief van 22 mei 1984 terecht ervan in kennis gesteld dat de quotaregeling ook gold voor speciale produkten en dat de betrokken bestelling, afzonderlijk beschouwd, geen aanleiding kon geven tot toekenning van een aanvullend quotum uit hoofde van artikel 14, sub c, van beschikking nr. 234/84.

17 Blijkens het voorafgaande is verzoekster er niet in geslaagd aan te tonen dat de Commissie enigerlei hoeveelheid waarop zij in het eerste kwartaal van 1984 recht had, buiten beschouwing heeft gelaten. Mitsdien moet verzoeksters tweede middel worden verworpen.

II — Het verzoek om vermindering van de boete

18 Verzoekster verwijt de Commissie dat zij de bestreden beschikking werktuiglijk heeft vastgesteld, zonder de bijzondere situatie van de betrokken onderneming grondig te hebben onderzocht. Zij verzoekt om verlaging van de boete tot een symbolisch bedrag op grond van de onzekere en moeilijke situatie waarin zij zich wegens de onregelmatigheden in de handelwijze van de Commissie bevond; voorts wijst zij erop dat in verband met werkzaamheden in het kader van de herstructurering van de onderneming bepaalde installaties gedurende een deel van het derde kwartaal van 1983 moesten worden gesloten, waardoor zij zo'n 8 000 ton van haar quota voor het jaar 1983 niet heeft benut.

19 Blijkens bovenstaand onderzoek van de vordering tot nietigverklaring zijn de verwijten van verzoekster, dat de Commissie onregelmatigheden heeft begaan bij de toekenning van quota, niet gerechtvaardigd. Met betrekking tot het onbenut laten

van een deel van de quota voor het derde kwartaal van 1983 erkent de Commissie dat verzoekster haar in kennis had gesteld van haar voornemen om dit gedeelte naar het vierde kwartaal over te dragen. Zij geeft toe dat zij te lang heeft gewacht met de correctie van deze onjuiste interpretatie van artikel 11, lid 3, sub d, van beschikking nr. 2177/83, op grond waarvan een dergelijke overdracht slechts is toegestaan in geval van overmacht of stopzetting van de produktie wegens reparatiewerkzaamheden. De Commissie heeft met deze omstandigheid evenwel rekening gehouden door de boetes niet alleen voor het vierde kwartaal van 1983 met de helft te verminderen — een beschikking waartegen verzoekster niet in rechte is opgekomen —, maar ook voor het thans in geding zijnde kwartaal, te weten het eerste kwartaal van 1984.

20 Aangezien de Commissie reeds rekening heeft gehouden met de bijzondere situatie van verzoekster en daar de aangevoerde omstandigheden geen grond opleveren voor een bijkomende vermindering van de bestreden boete, moet deze worden gehandhaafd.

21 Mitsdien moet het beroep in zijn geheel worden verworpen.

Kosten

22 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aangezien verzoekster in het ongelijk is gesteld, dient zij in de kosten te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

rechtdoende:

1) Verwerpt het beroep.

2) Verwijst verzoekster in de kosten van het geding.

O'Higgins Due Bahlmann

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 7 april 1987.

De griffier
P. Heim

De president van de Tweede kamer
T. F. O'Higgins